

οὐκ ἔστι τοῦ μὴ ὄντος τυγχάνειν οἶδόν τε, οὐδεὶς ἀν ἔτι περὶ τῶν μὴ ὄντων βουλευόμενος τυγχάνοι; τὰ γὰρ μέλλοντα τῶν οὐκ ὄντων ἔστιν. ἦ γάρ;—ΣΙ. Ἐμοιγε δοκεῖ.—ΣΩ. Οὐκοῦν οὐδ' ὁ μὴ τυγχάνων τῶν μελλόντων, οὐδεὶς ἀν οὗτ' εὑβουλος 5 οὗτε κακόβουλος εἴη ἀνθρώπων ἔτι;—ΣΙ. Οὐ φαίνεται.—ΣΩ. Οὐδέ γε εὑβουλότερος οὐδὲ κακοβουλότερος ἔτερος ἐτέρου εἶναι, εἰ καὶ μὴ ἐπιτυχέστερος καὶ ἀποτυχέστερος εἴη τοῦ μὴ ὄντος.—ΣΙ. Οὐ γὰρ οὖν.

ΣΩ. Πρὸς τί οὖν ποτε ἀποβλέποντες ἀνθρωποι πρᾶγμα, ἀποκαλούσι τὸν ἀνθρώπους εὑβούλους τε καὶ κακοβούλους εἶναι τινας; ἅρα γε ἄξιον ἔστιν καὶ αὐθίς ποτε περὶ αὐτοῦ ἐγθυμηθῆται, ὡς Σίσυφε;

d

5

ΕΡΥΞΙΑΣ

St. III
p. 392

'Ετυγχάνομεν περιπατοῦντες ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Διὸς τοῦ a ἐλευθερίου ἐγώ τε καὶ Ἐρυξίας ὁ Στειριεύς· εἴτα προσηλθέτην ἡμῶν Κριτίας τε καὶ Ἐρασίστρατος ὁ Φαιάκος τοῦ Ἐρασίστρατου ἀδελφιδοῦ—ἐτύγχανεν δὲ τότε νεωστὶ παρὼν ἀπὸ Σικελίας καὶ τῶν τόπων τούτων ὁ Ἐρασίστρατος—προσελθὼν 5 δ' ἔφη, Χαῖρε, ὡς Σώκρατες.—Καὶ σύ γε, ἦν δ' ἐγώ. τί b γάρ; καλόν τι ἀπὸ Σικελίας ἔχεις λέγειν ἡμῶν;—Καὶ πάνυ. ἀλλὰ βούλεσθ', ἔφη, πρῶτον καθιζώμεθα; κέκμηκα γὰρ χθὲς βαδίσας Μεγαρόθεν.—Πάνυ γε, εἰ δοκεῖ.—Τί οὖν, ἔφη, βούλεσθε πρῶτον ἀκούειν τῶν ἑκεῖ; πότερον περὶ αὐτῶν 5 ἑκείνων ὅτι πράττουσιν, ἢ ὅπως πρὸς τὴν πόλιν ἔχουσιν τὴν ἡμετέραν; ἑκεῖνοι γὰρ ἐμοὶ δοκοῦσιν πεπονθέναι πρὸς ἡμᾶς οὖν περ οἱ σφῆκες. καὶ γὰρ τούτους ἔάν τις κατὰ σμικρὸν ἐρεθίζων δργίσῃ, ἄμαχοι γίγνοιται, ἕως τις αὐτοὺς ἐπιθέμενος c

c 8 ἀποτυχέστερος ΑΥ: ἀτυχέστερος Ζ d 2 τί Y: τί** A: τίνα Z
a 2 στιριεύς ΑΖΟ προσηλθέτην L: προηλθέτην ΑΟ b 1 σύ γε
ΑΟ: σὺ δὲ L b 2 καλόν] κανόν Fischer b 4 γε L: om. A

πανοικὶ ἐξέλη. οὕτως οὖν καὶ οἱ Συρακόσιοι, εἰ μή τις ἔργον ποιησάμενος σφόδρα μεγάλῳ στόλῳ ἡξεῖ ἐκεῖσε, οὐκ ἔστιν δπως ἐκείνη ἡ πόλις ἔσται ποτὲ ἡμῶν ὑποχειρία, ὑπὸ δὲ 5 τῶν σμικρῶν τούτων ἀν μᾶλλον ὀργίζοντο, οὕτως ὡς ἀν μάλιστα χαλεπώτατοι εἶησαν. πεπόμφασι δὲ καὶ νῦν ὡς ἡμᾶς πρέσβεις, ὡς μὲν ἐμοὶ δοκεῖ, βουλόμενοί τι ἐξαπατῆσαι d τὴν πόλιν.—Μεταξὺ δὲ ἡμῶν διαλεγομένων ἐτυχέτην οἱ Συρακόσιοι πρέσβεις παριόντες. εἶπεν οὖν ὁ Ἐρασίστρατος, δείξας εἰς τὸν ἕνα τῶν πρέσβεων, Οὔτοσὶ μέντοι, ἔφη, ὁ Σώκρατες, πλουσιώτατός ἔστιν τῶν Σικελιωτῶν καὶ Ἰτα- 5 λιωτῶν. πῶς δ' οὐχί, ἔφη, φέ γε ὑπάρχει γῆ τε ἄφθονος οὗτως, ὥστε εὐπορίαν εἶναι, εἴ τις βούλοιτο, πάνυ πολλὴν γεωργεῖν; καὶ αὕτη μὲν τοιαύτη οἷα οὐχ ἐτέρᾳ ἄλλῃ ἐν γε τοῖς "Ελλησιν, ἔτι δὲ τάλλα τὰ εἰς πλοῦτον ἤκουντα ἅπλετα, ἀνδράποδα καὶ ἵπποι καὶ χρυσὸς καὶ ἄργυρος.— 10 'Ορῶν δ' ἐγὼ αὐτὸν ἀναγόμενον, ὡς ἀδολεσχήσοντα περὶ 393 τῆς οὐσίας τῆς τοῦ ἀνθρώπου, ἡρόμην, Τί δέ, ὁ Ἐρασίστρατε; ἀνὴρ ποῖος τις εἶναι δοκεῖ ἐν τῇ Σικελίᾳ;—Οὔτος, ἔφη, Σικελιωτῶν καὶ Ἰταλιωτῶν καὶ δοκεῖ καὶ ἔστι πλέον πάντων πονηρότατος ἡ ὅσφι πλουσιώτατος, οὕτως ὥστ' εἴ τινα 5 βούλει Σικελιωτῶν ἐρωτᾶν ὅντινα πονηρότατον νομίζει εἶναι καὶ πλουσιώτατον, οὐδεὶς ἀν φίσειεν ἄλλον ἢ τοῦτον.

Οἰηθεὶς δ' αὐτὸν ἐγὼ οὐ περὶ σμικρῶν τὸν λόγον ποιεῖσθαι, ἀλλὰ περὶ τῶν μεγίστων δοκούντων εἶναι, ἀρετῆς τε πέρι καὶ b πλοῦτου, ἡρόμην πότερον ἀν φαίη πλουσιώτερον εἶναι ἀνθρωπον ὅτῳ δύντα τυγχάνει τάλαντα ἀργυρίου, ἢ ὅτῳ ἀγρὸς ἄξιος δυοῖν ταλάντων.—Οἶμαι μὲν ἐγώ, ἔφη, ὅτῳ ἀγρός.— Οὐκοῦν, ἔφην ἐγώ, κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, καὶ εἰ τυγχάνοι 5 τῷ ἴμάτιᾳ δύντα ἢ στρώματα ἢ τάλλα ἔτι πλέοντος ἄξια ἢ

c 5 ὀργίζοντο A : ὀργίζοντο L O d 7 αὐτὴ Λ d 8 γε] τε
L O : om. A in ras. d 9 ἀπλετα L : ἀπλᾶ τὰ Α O a i δέ]
δαί fecit A² b 2 ὅτῳ δύντα L : ὅτῳ δύν Z O : ὅτῳ οὖν ex ὅτῳ ον A²
τάλαντα Α L O : τάλαντον Z b 4 τυγχάνοι Α O : τυγχάνει L
b 5 ἔτι πλέοντος Stephanus : ἐπὶ πλέοντος libri

δσου τῷ ξένῳ, οὗτος εἴη ἀν πλουσιώτερος.—Συνέφη καὶ ταῦτα.—Εἰ δέ τίς σοι διδοίη αἴρεσιν τούτων, πότερον ἀν βούλοιο;—Ἐγὼ μὲν ἄν, ἔφη, τὸ πλείστου ἄξιον.—Ποτέρως εἰναὶ οἱόμενος πλουσιώτερος εἶναι;—Οὔτω.—Νυνὶ μὲν ἄρα φαίνεται οὗτος ἡμῶν ἀν πλουσιώτατος, δῆτις πλείστου ἄξια κέκτηται;—Ναί, ἔφη.—Οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, οἱ ὑγιαίνοντες τῶν καμνόντων πλουσιώτεροι ἀν εἴησαν, εἴπερ ἡ ὑγίεια πλείονος ἄξιον κτῆμα ἢ τὰ τοῦ κάμνοντος χρήματα. οὐδείς γ' ἀν οὐν δῆτις οὐχὶ προτιμήσειν ὑγιαίνειν διλύγον κεκτημένος ἀργύριον μᾶλλον ἢ τὰ βασιλέως τοῦ μεγάλου χρήματα δικεκτημένος νοσεῖν, δῆλον δῆτι πλείονος ἄξιον οἱόμενος εἶναι τὴν ὑγίειαν. οὐ γὰρ ἀν ποτε προηρεῖτο, εἰ μὴ προτιμότερον ἡγεῖτο εἶναι τῶν χρημάτων.—Οὐ γάρ.—Οὐκοῦν καὶ εἴ τι ἄλλο φαίνοιτο πλείονος ἄξιον τῆς ὑγιείας, ὁ τοῦτο κεκτημένος, οὗτος ἀν πλουσιώτατος εἴη.—Ναί.—Εἰ δὲ δή τις ἡμᾶς νυνὶ προσελθὼν ἔροιτο, ὩΣώκρατες καὶ Ἐρυξία καὶ Ἐρασίστρατε, ἔχοιτ' ἀν εἰπεῖν μοι τί ἐστιν ἀνθρώπῳ πλείστου εἴδητον κτῆμα; ἄρα γε τοῦτο δικτησάμενος ἀνθρωπος ἄριστα βουλεύοιτο περὶ τούτου, δῶς ἀν βέλτιστα διαπράττοιτο τά τε αὐτὸς αὐτοῦ πράγματα καὶ τὰ τῶν φίλων; τί ἀν εἶναι τοῦτο φήσαιμεν;—Ἐμοὶ μὲν δοκεῖ, ὁ Σώκρατες, εὐδαιμονίᾳ πλείστου εἴδητον ἀνθρώπῳ εἶναι.—Καὶ οὐ κακῶς γ', ἔφην ἐγώ· ἀλλ' ἄρα γε τούτους ἀν τῶν ἀνθρώπων εὐδαιμονεστάτους ἡγησαΐμεθα εἶναι, οἵτινες μάλιστα εὖ πράττοιεν;—Ἐμοὶ γοῦν δοκοῦσιν.—Οὐκοῦν ἀν οὗτοι ἄριστα πράττοιεν, δογιπερ καὶ ἐλάχιστα ἔξαμαρτάνοιεν περὶ σφᾶς αὐτοὺς καὶ περὶ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, τὰ δὲ πλεῖστα κατορθοῖεν;—Πάνυ γε.—Οὐκοῦν οἱ ἐπιστάμενοι τὰ κακὰ καὶ τὰ ἀγαθά, καὶ δῆσα πρακτέα καὶ δῆσα μή, οὗτοι ἀν δρθότατα πράττοιεν καὶ ἐλάχιστα ἔξαμαρτάγοιεν;—Συνεδόκει καὶ ταῦτα.—Νῦν ἄρα ἡμῖν φαίνονται οἱ αὐτοὶ ἀνδρες σοφώτατοί τε καὶ ἄριστα

b6 δσου ΑΟ: δσον L εζ διαπράττοιτο Schneider: λίαν πράττοιτο ΑΛΟ: λίαν πράττοι Stephanus εζ δοκεῖ ΑΟ: om. L

πράττοντες καὶ εὐδαιμονέστατοι καὶ πλουσιώτατοι, εἴπερ ἄρα
 5 ή σοφία τοῦ πλείστου ἄξιον κτῆμα φαίνεται.—Ναί.—'Αλλ',
 ἔφη ὑπολαβὼν ὁ Ἐρυξίας, ὃ Σώκρατες, τί ἀν δόφελος εἴη
 τῷ ἀνθρώπῳ, εἰ σοφώτερος μὲν εἴη τοῦ Νέστορος, τὰ δ'
 b ἐπιτήδεια τὰ πρὸς τὴν δίαιταν μὴ τυγχάνοι ἔχωι, σιτία καὶ
 ποτὰ καὶ ιμάτια καὶ εἴ τι ἄλλο τῶν τοιούτων ἐστίν; τί ἀν ή
 σοφία ὡφελοῖ; ή πῶς ἀν οὗτος πλουσιώτατος εἴη, ὅν γε
 οὐδὲν κωλύει πτωχεύειν, μηδενός γ' ἐνποροῦντα τῶν ἐπιτη-
 5 δείνων;—Σφόδρα οὖν ἐδόκει καὶ οὗτος λέγειν τι.—'Αλλὰ
 πότερον, ήν δ' ἐγώ, ὃ μὲν τὴν σοφίαν κεκτημένος πάθοι ἀν
 τοῦτο, εἰ ἐνδεής γένοιτο τούτων· εἰ δέ τις τὴν Πουλυτίωνος
 c οἰκίαν κεκτημένος εἴη καὶ πλήρης εἴη χρυσίου καὶ ἀργυρίου
 ή οἰκία, οὐκ ἀν δεηθείη οὐδενός;—'Αλλ', ἔφη, τοῦτον μὲν
 οὐδὲν κωλύει αὐτίκα νῦν διαθέμενον τὰ κτήματα ἔχειν ἀντ'
 αὐτῶν τούτων ὥιπερ καὶ τυγχάνει δεόμενος εἰς τὴν δίαιταν,
 5 ή καὶ γόμισμα ἀνθ' ὅτου ταῦτα δυνήσεται πορίζεσθαι, καὶ
 ἀπάντων εὐπορεῦν παραχρῆμα.—Εἴ γε τυγχάνοιεν, ἔφην ἐγώ,
 οἱ σύντες ἀνθρωποι δεόμενοι τοιαύτην σφίσιν οἰκίαν γενέσθαι
 d μᾶλλον ἢ περ τὴν ἐκείνου σοφίαν, ἐπεὶ εἴ γε τοιοῦτοι εἶησαν
 οἷοι τὴν τοῦ ἀνθρώπου σοφίαν περὶ πλείονος ἡγεῖσθαι καὶ
 τὰ ἀπὸ ταύτης γιγνόμενα, πολὺ μᾶλλον οὗτος ἔχοι διατί-
 θεσθαι, εἴπερ τυγχάνοι τι δεόμενος καὶ βουλοῖτο καὶ αὐτὴν
 5 καὶ τὰ ἔργα τὰ ἀπὸ ταύτης διατίθεσθαι. ή τῆς μὲν οἰκίας ή
 τε χρῆσις πολλὴ τυγχάνει οὖσα καὶ ἀναγκαία, καὶ μεγάλα
 τῷ ἀνθρώπῳ τὰ διαφέροντα τὰ πρὸς τὸν βίον ἐν τῇ τοιαύτῃ
 οἰκίᾳ οἰκεῖν μᾶλλον ή ἐν σμικρῷ καὶ φαύλῳ οἰκιδίῳ, τῆς δὲ
 e σοφίας η τε χρεία δλίγον ἀξέια καὶ τὰ διαφέροντα σμικρῷ
 ή σοφῷ η ἀμαθεῖ εἶναι περὶ τῶν μεγίστων; ή τούτον μὲν
 καταφρονεῦν τοὺς ἀνθρώπους καὶ μὴ εἶναι ὡνητάς, τῆς δὲ
 κυπαρίττου τῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ Πεντελικῶν λίθων πολλοὺς
 5 τοὺς δεομένους τε καὶ βουλομένους πρίασθαι; οὔκουν ἀν εἴ
 γε σοφὸς εἴη κυβερνήτης οὐδὲ λατρὸς σοφὸς τὴν τέχιην, η

α 5 τοῦ] τὸ Boeckh
d 4 τυγχάνοι Z: τυγχάνει Α Ο

a 6 Ἐρυξίας Fischer: ἐρασίστρατος libri

τιν' ἄλλην τῶν τοιουτοτρόπων τεχνῶν εὖ καὶ καλῶς δύναιτο μεταχειρίζεσθαι, οὐδενὸς ὅτου οὐκ ἀν ἐντιμότερος εἴη τῶν κατὰ τὰς οὐσίας μεγίστων κτημάτων· ὃ δὲ δυνάμενος εὖ βουλεύεσθαι καὶ αὐτὸς αὐτοῦ πέρι καὶ ἔτερον, σπως ἀν ἄριστα πράττοι, οὐκ ἀν ἄρα δύναιτο διατίθεσθαι, εἴπερ βούλοιτό γε τοῦτο πράττειν;—^aΓπολαβὴν δὲ καὶ ὑποβλέψας ὁ Ἐρυξίας, ³⁹⁵ ὥσπερ τι ἀδικούμενος, Σὺ γάρ ἀν, ἔφη, ὁ Σώκρατες, εἰ δέοι σε τάληθῆ λέγειν, φαῖς ἀν εἶναι Καλλίον τοῦ Ἰππονίκου πλουσιώτερος; καίτοι οὐκ ἀν ἀμαθέστερός γε ὄμολογήσαις ἀν εἶναι περὶ οὐδενὸς τῶν μεγίστων, ἀλλὰ σοφώτερος· καὶ ^b οὐδὲν μᾶλλον διὰ τοῦτο πλουσιώτερος εἰ.—^cΙσως γάρ, ἦν δ' ἐγώ, σὺ οἵει, ὁ Ἐρυξία, τουτουσὶ μὲν τοὺς λόγους, οὓς νυνὶ διαλεγόμεθα, εἶναι παιδιάν, ἐπεὶ οὐκ ἀληθῶς γε οὗτως ἔχειν, ^b ὅλλα' ὥσπερ ἐν τῇ πεττείᾳ εἶναι πεπτούς, οὓς εἰ τις φέροιτο, δύναιτ' ἀν τοὺς ἀντιπαίζοντας ποιεῦν ἡττᾶσθαι οὕτως ὥστε μὴ ἔχειν ὅτι πρὸς ταῦτα ἀντιφέρωσιν. Ισως οὖν καὶ περὶ τῶν πλουσίων οἵει μὲν οὐδέν τι μᾶλλον οὕτως ἔχειν, λόγους δέ ^c τινας εἶναι τοιούτους οὐδέν τι μᾶλλον ἀληθεῖς ἢ ψευδεῖς, οὓς λέγων ἀνθρωπος περιγίγνοιτ' ἀν τῶν ἀντιλεγόντων, ὡς οἱ σοφώτατοι καὶ πλουσιώτατοι ἡμῖν εἰσιν, καὶ ταῦτα μέίτοι αὐτὰ ψευδῆ λέγων ἀληθῆ λεγόντων. καὶ οὐδὲν μὲν ισως ^c θαυμαστόν, ὄμοιως ὥσπερ εἰ δύ' ἀνθρώπῳ περὶ γραμμάτων λεγοίτην, ὃ μὲν φάσκων τοῦ Σωκράτους ἄρχειν σήγμα, ὃ δ' ἔτερος ἄλφα, οὗτος ἀν εἴη κρείττων ὁ λόγος ὁ τοῦ λέγοντος ἄλφα ἢ τοῦ φάσκοντος σήγμα ἄρχειν.—Περιβλέψας δὲ πρὸς ^d τοὺς παρόντας ὁ Ἐρυξίας, ἄμα γελῶν τε καὶ ἐρυθριῶν, ὥσπερ οὐ παρὼν τοῖς ἐμπροσθεν λελεγμένοις, Ἐγώ μέν, ἔφη, ὁ Σώκρατες, οὐ τοιούτους φύμην δεῦν τοὺς λόγους εἶναι οἷς μήτ' ἀν πεῖσαι δύναιτο τις μηδένα τῶν παρόντων, μήτ' ἀν ὠφεληθείη μηδὲν ἀπ' αὐτῶν—τίς γάρ ἀν ἀνθρώπων ποτὲ πεισθείη τοῦν ἔχων ὡς οἱ σοφώτατοι ἡμῖν πλουσιώτατοι;—

^b ι παιδιάν εχ παιδείαν α γε] τε ΑΖΟ ^b 2 ὥσπερ εχ ὥσπερ α
^b 8 μέντοι αὐτὰ ^c i. Fischer: μὲν τοιαῦτα ΑΟ: μὲν ΖΟ: ^c 2 ὥσπερ ει] ὡς περὶ ΑΟ ^c 5 ἄρχειν scripsi: ἄρχην libri

5 ἀλλὰ μᾶλλον, ἐπειδὴ περὶ τοῦ πλουτεῖν, διαλέγεσθαι δεῖν ὁπόθεν καλόν ἔστι πλουτεῖν καὶ ὁπόθεν αἰσχρόν, καὶ αὐτὸ τὸ πλούσιον εἶναι ὁποῦν τί ἔστιν, πότερον ἀγαθὸν η̄ κακόν.

—Εἰςεν, ἔφη ἐγώ· τοιγαροῦν τὸ λοιπὸν δὴ φυλαξόμεθα· ε καλῶς δὲ καὶ σὺ ποιεῖς παραιωῶν. ἀλλὰ τί οὐκ αὐτός, ἐπείπερ εἰσηγῆ τὸν λόγον, ἐπεχείρησας εἰπεῖν πότερον σοὶ δοκεῖ ἀγαθὸν εἶναι τὸ πλουτεῖν η̄ κακόν; ἐπειδήπερ οἵ γ' ἔμπροσθεν λόγοι οὐ περὶ τούτου δοκοῦσί σοι εἰρῆσθαι.—

5 'Εμοὶ μὲν τοίνυν δοκεῖ ἀγαθὸν εἶναι, ἔφη, τὸ πλουτεῖν.—

"Ἐτι δ' αὐτοῦ τι βουλομένου λέγεω, ὑποκρούστας ὁ Κριτίας, Σὺ γὰρ εἰπέ μοι, ὦ 'Ερυξία, ἀγαθὸν ηγῆ τὸ πλουτεῖν;—

"Ἐγω γέ νὴ Δία· η̄ γὰρ ἀν μαινούμην. καὶ οὐδένα γε οἷμαι εἶναι ὅστις ἀν οὐχ ὁμολογήσειεν ταῦτα.—Καὶ μήν, ἔφη ὁ

10 οἴτερος, καὶ ἐγὼ οἷμαι οὐδένα ὄντιν' οὐκ ἀν ποιῆσαι ὁμολογεῖν

396 396 ἐμοὶ ἐνίοις ἀνθρώποις κακὸν εἶναι τὸ πλουτεῖν. οὐκ ἀν οὖν,

εἰπερ ἀγαθὸν η̄ν, κακὸν ημῶν ἐνίοις ἐφαίνετο.—Εἶπον οὖν αὐτοῦ ὅτι 'Ἐγώ τοι ὑμᾶς, εἰ μὲν ἐτυγχάνετε περὶ τούτου δια-

φερόμενοι, ὁπότερος ὑμῶν ἀληθέστερα λέγει περὶ ἴππασίας,

5 ὅπως ἀν τις ἀριστα ἵππεύοι, εἰ μὲν αὐτὸς ἐτύγχανον ἵππικὸς

ῶν, αὐτὸς ἀν ὑμᾶς ἐπειρώμην παύειν τῆς διαφορᾶς—η̄σχυ-

νόμην γὰρ ἀν εἰ παρὼν μὴ καθ' ὅσον οἱός τ' η̄ν ἐκώλυνον

διαφερομένους—η̄ εἰ περὶ ἐτέρου οὐτωσοῦν διαφερόμενοι

6 μηδέν τι μᾶλλον ἐμέλλετε, εἰ μὴ ὁμολογοῦτε τουτί, μᾶλλον

ἐχθρῷ ἀντὶ φίλων ἀπαλλαγῆναι· οὐν δέ, ἐπειδὴ τετυχήκατε

περὶ τοιούτου πράγματος διαφερομένω, ω̄ ἀνάγκη προσχρῆ-

σθαι παρ' ὅλον τὸν βίον, καὶ μεγάλως διαφέρει πότερον

7 ἐπιμελητέον ἔστιν τούτου ὡς ὠφελίμον ὄντος η̄ οὖ, καὶ ταῦτα

οὐ τῶν φαύλων ἀλλὰ τῶν μεγίστων δοκούντων εἶναι τοῖς

8 "Ελλησιν—οἱ γοῦν πατέρες τουτὶ πρῶτον τοῖς σφετέροις θέσιν

παραιωνῖσιν, ἐπειδὴν εἰς τὴν ἥλικίαν τάχιστα ἀφίκωνται τοῦ

η̄δη φρονεῖν, ὡς δοκοῦσιν, σκοπεῖν ὁπόθεν πλούσιοι ἔσονται,

δ η ὁποῖόν τί τε vera A ε 10 ἐτερος] ἐταῖρος Boeckh a 8 οὔτι-
νοσοῦν] τινοσοῦν A (sed οὐ ref. a) Z O b 4 μεγάλως Z et ws in
marg. A²: μεγάλα A O b 7 τουτὶ] του in marg. Λ²

ώς, ἀν μέν τι ἔχησ, ἄξιός του εῖ, ἐὰν δὲ μή, οὐδενός—εὶς οὖν σπουδάζεται μὲν οὐτωσὶ σφόδρα, ὑμεῖς δὲ τὰλλα συμφερομένω, περὶ τούτου οὐτωσὶ μεγάλου πράγματος διαφέρεσθε, 5 ἔτι δ' αὖ πρὸς τούτοις περὶ τοῦ πλουτεῦν διαφέρεσθε οὐχ ὁπότερον μέλαν ἡ λευκὸν οὐδὲ ὁπότερον κοῦφον ἡ βαρύ, ἀλλ' ὁπότερον κακὸν ἡ ἀγαθόν, ὡς ἀν μάλιστα καὶ εἰς ἔχθραν καταστῆγαι, εἰς τῶν κακῶν τε καὶ ἀγαθῶν πέρι διαφέρεσθε, 10 καὶ ταῦτα μέντοι τὰ μάλιστα φίλω τε οὗτε καὶ συγγενεῖ— ἐγὼ οὖν, ὅστον ἀν ἐπ' ἔμοὶ ἦ, οὐ περιόψομαι ὑμᾶς αὐτοὺς αὐτοῖς διαφερομένους· ἀλλ' εἰ μὲν αὐτὸς οὗτος τ' ἦ, φράσας ἀν ὑμῶν ὅπως ἔχει, ἔπαινα τῆς διαφορᾶς νννὶ δ' ἐπειδὴ 5 αὐτὸς μὲν οὐ τυγχάνω οὗτος τ' ὥν, ὑμῶν δ' ἐκάτερος οἵται οὗτος τ' εἶναι ὁμολογεῖν ποιῆσαι τὸν ἔτερον, ἔτοιμός εἴμι εἰ συλλαμβάνειν καθ' ὅστον ἀν δύνωμαι, ἵνα διομολογηθῇ ὑμῶν ὅπως ἔχει τοῦτο. σὺ οὖν, ἔφη, ὁ Κριτία, ἐπιχείρει ποιῆσαι ἡμᾶς ὁμολογεῖν, ὁσπερ ὑπεδέξω.—'Αλλ', ἔφη, ἐγὼ μέν, ὁσπερ ἡρξάμην, Ἐρυξίαν τοῦτον ἡδέως ἐροίμην ἀν εἰς δοκοῦσιν 10 αὐτῷ εἶναι ἄνθρωποι ἄδικοι καὶ δίκαιοι.—Νὴ Δία, ἔφη ἐκεῖνος, καὶ σφόδρα μέντοι.—Τί δέ; τὸ ἄδικεν πότερον κακόν σοι δοκεῖ εἶναι ἡ ἀγαθόν;—Κακὸν ἔμοιγε.—Δοκεῖ δ' ἀγ τοι ἄνθρωπος, εἰ μοιχεύοι τὰς τῶν πέλας γυναικας ἐπ' ἀργυρίῳ, ἄδικεν ἀν ἡ οὖ; καὶ ταῦτα μέντοι καὶ τῆς πόλεως 15 καὶ τῶν νόμων κωλιόντων;—'Ἄδικεν ἀν ἔμοιγε δοκεῖ.—Οὐκοῦν, ἔφη, εἰ μὲν πλούσιος τυγχάνοι ὧν καὶ ἀργύριον δυνατὸς ἀναλῶσαι ὁ ἄδικός τε ἄνθρωπος καὶ ὁ βουλόμενος, ἔξαμαρτάγοι ἄν· εἰ δέ γε μὴ ὑπάρχοι πλουσίῳ εἶναι τῷ 397 ἄνθρωπῳ, οὐκ ἔχων ὁπόθεν ἀναλίσκοι, οὐδ' ἀν διαπράττεσθαι δύνατο ἡ βούλεται, ὁσπ' οὐκ ἀν οὐδὲ ἔξαμαρτάνοι. διὸ καὶ λυπιτελοῦ ἀν τῷ ἄνθρωπῳ μᾶλλον μὴ εἶναι πλουσίῳ, εἰπερ ἥττον διαπράξεται ἡ βούλεται, βούλεται δὲ μοχθηρά. καὶ 5

c 4 σπουδάζεται Z: **σπουδάζετε** A O d 2 συγγενεῖ scripsi:
 συγγενεῖς (sic) A (sed ἐ s. v. et συγγενεῖ in marg. a): **συγγενεῖς** Z O
d 4 ἦ ἦ A O: **ἦν** Z et fecit a d 5 ἔχη A (sed γ in ras. A²) et
 mox e 3 e 7 δέ] δαὶ fecit A² a 4 μὴ AZO²: om. O

πάλιν αὖ τὸ γοσεῖν πότερον ἀν φαίης κακὸν ή ἀγαθὸν εἶναι;

—Κακὸν ἔγωγε.—Τί δέ; δοκοῦσί τινές σοι ἀκρατεῖς εἶναι

b ἄιθρωποι;—⁷Εμοιγε.—Οὐκοῦν εὶ βέλτιον εἴη πρὸς ὑγειαν τούτῳ τῷ ἀνθρώπῳ ἀπέχεσθαι σίτων καὶ ποτῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἡδέων δοκούντων εἶναι, δὲ μὴ οἷός τ' εἴη δι' ἀκράτειαν, βέλτιον ἀν εἴη τούτῳ τῷ ἀνθρώπῳ μὴ ὑπάρχειν δόθεν 5 ἐκποριεῖται ταῦτα, μᾶλλον η πολλὴν περιουσίαν εἶναι τῶν ἐπιτηδείων; οὕτω γὰρ ἀν αὐτῷ οὐκ ἔξουσία εἴη ἔξαμπτάνειν, οὐδὲ εἰ σφόδρα βούλοιτο.

'Εδόκει οὖν εὖ καὶ καλῶς διειλέχθαι δ Κριτίας οὕτως, ὥστ'

c εὶ μὴ ηγχύνετο τοὺς παρόντας δ 'Ερυξίας, οὐδὲν αὐτῷ ἐκώλυνεν ἀγαστάντα τύπτειν τὸν Κριτίαν· οὕτως ὥστο μεγάλου τυὸς ἐστερῆσθαι, ἐπεὶ αὐτῷ φανερὸν ἐγένετο ὅτι οὐκ ὀρθῶς τὸ πρότερον ἐδόξαζε περὶ τοῦ πλουτεῖν. καταμαθὼν δ' ἐγὼ 5 οὕτως ἔχοιτα τὸν 'Ερυξίαν, καὶ εὐλαβούμενος μὴ πορρωτέρω τις λοιδορία καὶ ἐρατίωσις γένοιτο, Τουτονὶ μὲν τὸν λόγον, ἔφην ἐγώ, πρώην ἐν Λυκείῳ ἀνὴρ σοφὸς λέγων Πρόδικος δ

Κεῖος ἐδόκει τοῖς παροῦσι φλυαρεῖν οὕτως, ὥστε μηδένα δύνασθαι πεῖσαι τῶν παρόντων ὡς ἀληθῆ λέγειν. καὶ δῆτα καὶ μειράκιόν τι σφόδρα νέον προσελθὸν καὶ στωμύλον, προσκαθιζόμενον, κατεγέλα τε καὶ ἐχλεύαζεν καὶ ἐσειεν αὐτόν, 5 βουλόμενον λόγον λαμβάνειν ὃν ἐλεγεν· καὶ μέντοι καὶ πολὺ μᾶλλον εὐδοκίμησε παρὰ τοῖς ἀκρωμένοις ἥπερ δ Πρόδικος.

—⁷Αρ' οὖν, ἔφη δ 'Ερασίστρατος, ἔχοις ἀν ήμιν ἀπαγγεῖλαι **e** τὸν λόγον;—Πάνυ μὲν οὖν, ἐὰν ἄρα ἀγαμησθῶ. ὕδι γάρ πως, ὡς ἐγῷμαι, εἶχεν.

'Ηρώτα γὰρ αὐτῷ τὸ μειράκιον πῶς οἰεται κακὸν εἶναι τὸ πλουτεῖν, καὶ ὅπως ἀγαθόν. δ' ὥπολαβών, ὥσπερ καὶ σὺ νυνδή, ἔφη, Τοῖς μὲν καλοῖς κάγαθοῖς τῶν ἀνθρώπων ἀγαθόρ, καὶ τοῖς ἐπισταμένοις ὅπου δεῖ χρῆσθαι τοῖς χρήμασι, τούτοις μὲν ἀγαθόν, τοῖς δὲ μοχθηροῖς καὶ ἀνεπιστήμοσιν κακόν.

a 7 δεῖ δαί fecit A² εἶναι τε vera A

ἄλλων Z O c 7 λυκείῳ A [sed εὶ ref.]

b 3 ἄλλων τῶν A: d i Κεῖος] κίος A Z O

d 3 μειράκιόν Z O²: τὸ μειράκιον A O e 7 κακὸν Λ O et s. v. Z²:

πονηρόν Z

ἔχει δ', ἔφη, καὶ τἄλλα πράγματα οὗτω πάντα· ὅποιοι γὰρ ἀν τινες ὥστιν οἱ χρώμενοι, τοιαῦτα καὶ τὰ πράγματα αὐτοῖς ἀνάγκη εἶναι. καλῶς δ', ἔφη, δοκεῖ μοι καὶ τὸ τοῦ Ἀρχιλόχου 10 πεποιῆσθαι—

·καὶ φρονεῦσι τοῦ ὁκοίοις ἐγκυρέωσιν ἔργμασιν.

Νῦν ἄρ', ἔφη τὸ μειράκιον, εἴ τις ἐμὲ σοφὸν ποιοῖ ταύτην 398 τὴν σοφίαν ἦν οἱ ἀγαθοὶ ἀνδρες σοφοί εἰσιν, ἔμα ἀνάγκη καὶ τὰ ἄλλα πράγματα' αὐτὸν ἀγαθὰ ἐμοὶ ποιεῦν, πρὸς μὲν αὐτὰ ἐκεῖνα μηδὲν πραγματευσάμενον, ὅτι δέ με ἀντ' ἀμαθοῦς σοφὸν πεποίηκεν ἄρα· ὕσπερ εἴ τις ἐμὲ νντὶ γραμματικὸν 5 ποιήσειεν, ἀνάγκη αὐτὸν καὶ τἄλλα πράγματα γραμματικὰ ἐμοὶ ποιεῦν, καὶ εἰ μουσικόν, μουσικά, ὕσπερ ὅταν ἀγαθὸν ἐμὲ ποιήσῃ, ἔμα ἀγαθὰ καὶ τὰ πράγματα πεποιηκέναι μοι.—Οὐ δέ μέντοι ταῦτά γε συνέφη ὁ Πρόδικος ἀλλ' ἐκεῖνα μὲν ὅμολόγει. —Πότερον δέ σοι δοκεῖ, ἔφη, ὕσπερ οἰκίαν ποιεῦν ἀνθρώπουν ἔργον εἶναι, οὗτω καὶ πράγματα ἀγαθὰ ποιεῦν; ἢ ἀνάγκη, δόποι ἄττ' ἀν τὴν ἀρχὴν γένωνται, εἴτε κακὰ εἴτε ἀγαθά, 5 τοιαῦτα διατελεῦν δύντα αὐτά;—Τυποπτεύσας δέ μοι δοκεῖ ὁ Πρόδικος ἃ ἔμελλεν ὁ λόγος χωρῆσεσθαι αὐτῶν, σφόδρα πανούργως, ἵνα μὴ πάντων (τῶν) παρόντων ἐναντίον φαίνοιτο εἰξελεγχόμενος ὑπὸ τοῦ μειρακίου—μόνῳ μὲν αὐτῷ τοῦτο παθεῖν οὐδὲν φέτο διαφέρειν—ἔφη ἀνθρώπουν ἔργον εἶναι.—Πότερον δέ σοι, ἔφη, δοκεῖ εἶναι διδακτὸν ἡ ἀρετὴ ἢ ἔργον; —Διδακτόν, ἔφη, ἔμοιγε.—Οὐκοῦν, ἔφη, ἀν δοκεῖ σοι ἡλίθιος 5 εἶναι εἴ τις οἴοιτο τοῖς θεοῖς εὐχόμενος γραμματικὸς ἀν γενέσθαι ἢ μουσικός, ἢ ἐτέραν τινὰ ἐπιστήμην λαβεῖν ἢν ἀνάγκη μαθόντα παρ' ἐτέρουν ἢ αὐτὸν ἐξευρόντα κτίσασθαι;—Συνέφη δὲ καὶ ταῦτα.—Οὐκοῦν, ἔφη τὸ μειράκιον, σύ, ὁ Πρόδικε, ὅταν εὔχῃ τοῖς θεοῖς εὖ πράττειν καὶ ἀγαθά σοι εἶναι, τότε οἰδὲν ἐτέρον εὔχῃ ἢ καλὸς κάγαθὸς γενέσθαι, εἴπερ γε τοῖς μὲν

εἰς τοῖς] τοῖς Λ ἔργμασιν c. Stephanus: ἔργμασιν libri a 5 ἄρα· ὕσπερ Fischer: ἄρα ὕσπερ A: ὕσπερ Z O b 7 αὐτῷ Stephanus: c i τῶν add. Fischer c 5 δοκεῖ Boeckh: δοκῆ libri c 7 ἢν Boeckh: ἢ libri d 4 γε in marg A²: ἐγὼ A et fort. O: om. Z et del. O²

ε καλοῖς κάγαθοῖς τῶν ἀνθρώπων καὶ τὰ πράγματα τυγχάνει
 ἀγαθὰ δύντα, τοῖς δὲ φαύλοις μοχθηρά. εἴπερ οὖν τυγχάνει
 ἡ ἀρετὴ διδακτὸς οὐσα, οὐδὲν ἔτερον φαίνοι ἀν εὐχόμενος
 ἢ διδαχθῆναι ἢ οὐκ ἐπίστασαι.—Εἶπον οὖν ἐγὼ πρὸς τὸν
 e Πρόδικον ὅτι μοι δοκεῖ οὐχὶ φαῦλον πρᾶγμα πεπονθέναι, εἰ
 τυγχάνει τούτου διημαρτηκώς, εἰ οἱέται ἡμῖν παρὰ τῶν θεῶν
 ἢ εὐχόμεθα γενέσθαι ἀν καὶ ἄμα εἰ καὶ σὺ ἐκάστοτε
 σπουδῇ βαδίζων εἰς πόλιν, προσευχόμενος αἵτεις παρὰ τῶν
 5 θεῶν δοῦναί σοι ἀγαθά, οὐ μέντοι οἶσθα εἰ οὗδι τέ σοι ἐκεῖνοι
 ταῦτα δοῦναι ἢ σὺ τυγχάνεις αἵτον μενος, ὥσπερ ἀν εἰ πρὸς
 τὰς τοῦ γραμματιστοῦ φοιτῶν θύρας ἀντιβολοίης σοι δοῦναι
 γραμματικὴν ἐπιστήμην μηδὲν ἄλλο πραγματευσαμένῳ, ἀλλὰ
 ἦντων λαβὼν παραχρῆμα καὶ δυνήσῃ πράττειν τὰ τοῦ
 10 γραμματιστοῦ ἔργα.

Ταῦτα ἐμοῦ λέγοντος ὁ Πρόδικος ἀντανήγετο πρὸς τὸ
 μειράκιον, ὡς ἀμυνούμενος καὶ ἐπιδείξων ταῦτα ἅπερ
 399 σὺ ννυδή, ἀγανακτῶν εἰ φαίνοιτο μάτην τοῖς θεοῖς εὐχό-
 μειος. εἶτα προσελθὼν ὁ γυμνασίαρχος ἀπαλλάττεσθαι
 αὐτὸν ἐκ τοῦ γυμνασίου ἐκέλευεν ὡς οὐκ ἐπιτήδεια τοῖς
 νέοις διαλεγόμενοι, εἰ δὲ μὴ ἐπιτήδεια, δῆλον ὅτι
 5 μοχθηρά.

Τούτου δή σοι ἔνεκα ταῦτα διῆλθον, ἵνα θεάσαιο ὡς
 ἔχουσιν οἱ ἀνθρώποι πρὸς τὴν φιλοσοφίαν. εἰ μέν γε Πρό-
 δικος παρῆν λέγων ταῦτα, μαίνεσθαι τοῖς παροῦσιν ἐδόκει ἀν
 b οὕτως, ὥστε καὶ ἐκβληθῆναι ἐκ τοῦ γυμνασίου, σὺ δὲ ννὺ
 οὕτω σφόδρα δοκεῖς εὖ διειλέχθαι, ὥστε οὐ μόγον τοὺς
 παρόντας πεῖσαι, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀντιλέγοντα ποιῆσαι ὁμολογεῖν
 σοι· δῆλον ὅτι ὥσπερ ἐν τοῖς δικαστηρίοις, εἰ δῦ ἀνθρώποι
 5 τύχουεν τὴν αὐτὴν μαρτυρίαν μαρτυροῦντες, διὸ καλὸς
 κάγαθὸς δοκῶν εἶναι, διὸ μοχθηρός, διὰ τὴν τοῦ μοχθηροῦ
 μαρτυρίαν οὐδὲν ἀν τι μᾶλλον οἱ δικασταὶ πεισθείησαν, ἀλλὰ
 τυχὸν καὶ τάνατία ποιήσειαν· εἰ δ' ὁ καλὸς κάγαθὸς δοκῶν

ταῦτα φήσειε, καὶ σφόδρ' ἀν δοκοῦ ταῦτα ἀληθῆ εἶναι. οἵσως ε
οὖν καὶ οἱ παρόντες τοιοῦτόν τι πεπόνθασιν πρὸς σὲ καὶ Πρό-
δικον· τὸν μὲν σοφιστὴν καὶ ἀλαζόνα ἡγούντο εἶναι, σὲ δὲ
πολιτικόν τε καὶ ἄνδρα καὶ πολλοῦ ἄξιον. εἴτα οἴονται δεῖν μὴ
αὐτὸν τὸν λόγον θεωρεῖν, ἀλλὰ τοὺς λέγοντας, ὅποιοί τις ε
ἀν ὁσιοῦ.—'Αλλὰ μέντοι, ἔφη δ' Ἐρασίστρατος, ὁ Σάκρατες,
εἰ καὶ σκώπτων λέγεις, φαίνεσθαι ἐμοὶ γε δοκεῖ δ Κριτίας
λέγων τι.—'Αλλὰ μὰ Δλ', ἦν δ' ἐγώ, οὐδὲ ὁπωστιοῦν. ἀλλὰ
τί οὐκ, ἐπεὶ ταῦτα εὖ καὶ καλῶς διεὑλεχθον, οὐ καὶ τὰ λοιπὰ δ
τοῦ λόγου ἐπετελεστάην; δοκεῖ δέ μοι ὑμῖν ἐπίλοιπόν τι
εἶναι τῆς σκέψεως, ἐπειδὴ τοῦτο γε ἐδόκει ὅμολογεῖσθαι, τοῖς
μὲν ἀγαθὸν εἶναι, τοῖς δὲ κακόν· λοιπὸν δὴ σκέψασθαι τί
ἐστιν αὐτὸν τὸ πλουτεῖν. εἰ γὰρ μὴ τοῦτο πρῶτον εἰσεσθε, 5
οὐδὲ ἀν ὅπότερον κακόν ἐστιν ἢ ἀγαθὸν δύναισθε συννομολο-
γῆσαι. ἔτοιμος δ' ὑμῖν καὶ ἐγώ, καθ' ὅσον οἶστις τ' ἀν ὁ, ε
συνδιασκοπεῖσθαι. φρασάτω οὖν ἡμῖν διάφορων τὸ πλουτεῖν
ἀγαθὸν εἶναι, τούτου πέρι διπλας τυγχάνει ἔχων.—'Αλλ' ἐγὼ
μέν, ἔφη, ὁ Σάκρατες, οὐδέν τι περιττότερον τῶν ἄλλων
ἄνθρωπων τὸ πλουτεῖν λέγω εἶναι· τὸ γὰρ χρήματα πολλὰ 5
κεκτῆσθαι, τοῦτο εἶναι τὸ πλουτεῖν· οἷμαι δὲ καὶ Κριτίαν
τοῦτον οὐχ ἔτερόν τι τὸ πλουτεῖν οἴεσθαι εἶναι.—'Ετι μὲν
ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, κανονικῶς ὑπόλοιπον εἴη σκέψασθαι ὅποιά
ἐστι χρήματα, ὥν μὴ δλίγονον ὕστερον περὶ τούτου αὖ πάλιν
φαίνησθον διαφερομένω. αὐτίκα γὰρ οὗτοι Καρχηδόνιοι 10
νομίσματι χρῶνται τοιῷδε· ἐν δερματίῳ σμικρῷ ἀποδέδεται 400
ὅσον γε στατῆρος τὸ μέγεθος μάλιστα, διτε δέ ἐστιν τὸ
ἐναποδεδεμένον, οὐδεὶς γιγνώσκει, εἰ μὴ οἱ ποιοῦντες· εἴτα
κατεσφραγισμένῳ τούτῳ νομίζουσιν, καὶ διά πλεῖστα τοιαῦτα
κεκτημένος, οὗτος πλεῖστα δοκεῖ χρήματα κεκτῆσθαι καὶ 5
πλουσιώτατος εἶναι. εἰ δέ τις παρ' ἡμῖν πλεῖστα τοιαῦτα

ε 4 καὶ ante ἄνδρα secl. Clericus d 1 οὐκ Α Ο : om. Z et del. Ο²
d 2 ἐπετελέσατον ci. Bekker d 6 δύνασθε A (sed ασθε ref. in ras.) Ο
ε 10 φαίνησθον Bekker : φανῆσθον libri οὗτοι] οὖν οἱ Horreus
a 2 γε Boeckh : τε libri

κεκτημένος εἴη, οὐδὲν ἀν μᾶλλον πλούσιος εἴη ἡ εἰ ψήφους πολλὰς τῶν ἐκ τοῦ ὅρους ἔχοι. ἐν δὲ Λακεδαιμονίῳ σιδῆρῳ
b σταθμῷ νομίζουσιν, καὶ ταῦτα μέντοι τῷ ἀχρείῳ τοῦ σιδῆρου· καὶ ὁ πολὺν σταθμὸν σιδῆρου τοῦ τοιούτου κεκτημένος πλούσιος δοκεῖ εἶναι, ἐτέρωθι δ' οὐδενὸς ἄξιον τὸ κτῆμα.
 ἐν δὲ τῇ Αἰθιοπίᾳ λίθοις ἐγγεγλυμμένοις χρῶνται, οἷς οὐδὲν
 5 ἀν ἔχοι χρήσασθαι Λακωνικὸς ἀνήρ. ἐν δὲ Σκύθαις τοῖς νομάσιν εἴ τις τὴν Πουλυτίωνος οἰκίαν κεκτημένος εἴη,
 οὐδὲν ἀν πλουσιώτερος δοκοῦ εἶναι ἢ εἰ παρ' ἡμῖν τὸν Λυκα-
 c βιττόν. δῆλον οὖν ὅτι οὐκ ἀν εἴη ἔκαστα γε τούτων κτήματα,
 εἴπερ εὗνοι τῶν κεκτημένων μηδὲν διὰ τοῦτο πλουσιώτεροι
 φαίνονται. ἀλλ' ἔστι, ἔφην, ἔκαστα τούτων ὅντα τοῖς μὲν
 χρήματά τε καὶ πλούσιοι οἱ ταῦτα κεκτημένοι, τοῖς δὲ οὔτε
 5 χρήματα οὔτε πλουσιώτεροι διὰ τοῦτο, ὥσπερ γε οὐδὲ καλά
 τε καὶ αἰσχρὰ πᾶσιν τὰ αὐτά, ἀλλ' ἔτερα ἐτέροις. εἰ δὴ
 βουλοίμεθα ἐπισκέψασθαι τί δή ποτε τοῖς μὲν Σκύθαις αἱ
 d οἰκίαι οὐ χρήματά εἰσιν, ἡμῖν δέ, ἢ τοῖς Καρχηδονίοις μὲν
 τὰ δέρματα, ἡμῖν δ' οὖν, ἢ τοῖς Λακεδαιμονίοις δὲ σιδῆρος
 χρήματα, ἡμῖν δ' οὖν, ἅρ' ἀν οὐτωσὶ μάλιστα ἔξενροιμεν;
 αὐτίκα εἴ τις Ἀθήνησι τούτων τῶν λίθων τῶν ἐν τῇ ἀγορᾷ,
 5 οἷς οὐδὲν χρώμεθα, κεκτημένος εἴη χίλια τάλαντα σταθμόν,
 ἔστιν ὅτι ἀν πλουσιώτερος νομίζοιτο εἶναι διὰ τοῦτο;—Οὐκ
 ἔμοιγε φαίνεται.—Ἄλλ' εἰ τοῦ λυχνίτου λίθον κεκτημένος
 εἴη τὰ χίλια τάλαντα, καὶ σφόδρα πλούσιον φαίημεν εἶναι
 e ἀν;—Πάνυ γε.—Ἄρα γε, ἔφην, διὰ τοῦτο, ὅτι τὸ μὲν χρή-
 σιμον, τὸ δὲ ἀχρεῖον ἡμῖν ἔστι;—Ναί.—Ἐπεὶ καὶ ἐν τοῖς
 Σκύθαις τούτου ἔνεκα αὐτοῖς οἰκίαι οὐ χρήματά ἔστιν, ὅτι
 οὐδεμία αὐτοῖς χρεία οἰκίας ἔστιν· οὐδὲ ἀν προτιμήσειν
 5 Σκύθης ἀνὴρ οἰκίαν αὐτῷ τὴν καλλίστην εἶναι μᾶλλον ἥπερ
 σίσυραν δερματίνην, ὅτι τὸ μὲν χρήσιμον, τὸ δὲ ἀχρεῖον
 αὐτῷ ἔστιν. αὐθις αὖ ἡμῖν τὸ Καρχηδόνιον νόμισμα οὐκ

a 8 σιδῆρῳ A b 7 λυκαβηττόν A sed τ alterum s. v. c 3 φαί-
 νονται A²: φαίνωνται Λ O c 4 οἱ A² (s. v.): om. A c 6 τὰ αὐτά
 Clericus: τὰ τοιαῦτα libri δῆ γε vera A

οιόμεθα χρήματα εἶναι οὐ γὰρ ἔστιν ὅτι ἀν αὐτοῦ κομισαί-
μεθα ὅσων δεόμεθα, ὥσπερ τῷ ἀργυρῷ, ὥστ' ἀχρεῖον ἀν
ἡμῖν εἴη.—Εἰκός γε.—“Οσα μὲν ἄρα τυγχάνει χρήσιμα ^{το}
ὅντα ἡμῖν, ταῦτα χρήματα· καὶ ὅσα δ' ἀχρεῖα, ταῦτα δ' οὐ
χρήματα.—Πῶς οὖν, ἔφη ὁ Ἐρυξίας ὑπολαβών, ὁ Σώκρατες;
ἢ ἔστιν ὅτι χρώμεθα πρὸς ἀλλήλους τῷ διαλέγεσθαι καὶ τῷ ⁴⁰¹
βλάπτειν καὶ ἐτέροις πολλοῖς; ἄρα ἡμῖν ταῦτ' ἀν εἴη [τὰ]
χρήματα; καὶ μὴν χρήσιμά γε φαίνεται ὅντα. οὐκ αὖ οὐδὲ
οὕτως ἐφαίνετο ἡμῖν ὅτι ποτ' ἔστιν τὰ χρήματα. ὅτι μὲν γὰρ
ἀνάγκη χρήσιμα εἶναι, ἐάνπερ μέλλῃ χρήματα ἔσεσθαι, ⁵
τοῦτο μὲν ἐκ πάντων ὡμολογεῖτο σχεδόν τινα ἀλλὰ ποῖα δὴ
τῶν χρησίμων, ἐπειδή γε οὐ πάντα; φέρε δή, εἰ πάλιν ὡδε
μετίοιμεν, ἄρα μᾶλλον τι εὑρεθείη ὁ ζητοῦμεν, τί ποτ' ἔστιν ⁶
ὁ χρώμεθα χρήμασιν, καὶ πρὸς τί ηὔρηται ἡ τῶν χρημάτων
κτῆσις, ὥσπερ τὰ φάρμακα πρὸς τὸ τὰς νόσους ἀπαλλάττειν;
ἴσως γὰρ ἀν ἡμῖν οὕτως μᾶλλον φαιερὸν γένοιτο. ἐπειδὴ
ἀναγκαῖον μὲν φαίνεται, ὅσαπερ τυγχάνει χρήματα ὅντα, ⁵
ταῦτα καὶ χρήσιμα εἶναι, τῶν δὲ χρησίμων γένος τι ὁ καλοῦ-
μεν χρήματα, λοιπὸν ἀν εἴη σκέψασθαι τὰ πρὸς τίνα
χρείαν χρήσιμα χρῆσθαι χρήματά ἔστω. πάντα μὲν γὰρ
ἴσως χρήσιμα, ὅσοισπερ πρὸς τὴν ἐργασίαν χρώμεθα, ὥσπερ ⁶
γε πάντα μὲν τὰ ψυχὴν ἔχοντα ζῷα, τῶν δὲ ζῷων γένος τι
καλοῦμεν ἀνθρωπον. εἰ δή τις ἡμᾶς ἔροιτο τίνος ἀν ἡμῖν
ἐκποδῶν γενομένου οὐδὲν δεοίμεθα ίατρικῆς οὐδὲ τῶν ταύτης
ἐργαλείων, ἔχοιμεν ἀν εἰπεῖν ὅτι εἰ αἱ νόσοι ἀπαλλαγεῖσαν ⁵
ἐκ τῶν σωμάτων καὶ μὴ γίγνουστο παντάπασιν, ἡ γιγνόμεναι
παραχρῆμα ἀπαλλάττοιτο. ἔστιν ἄρα, ὡς ἔοικεν, ἡ ίατρικὴ
τῶν ἐπιστημῶν ἡ πρὸς τοῦτο χρησίμη, πρὸς τὸ νόσους
ἀπαλλάττειν. εἰ δέ τις ἡμᾶς πάλιν ἔροιτο τίνος ἀν ἡμῖν ⁶

ε 8 αὐτοῦ* κομισαίμεθα Λ²: αὐτοῦ ἐκκομισαίμεθα Α Ο (deest Z): αὐτῷ
ἐκπορισαίμεθα Fischer ε II καὶ om. Stephanus a 2 βλάπτειν]
γράφειν vel βλέπειν cī. Clericus τὰ secl. Boeckh a 7 χρησίμων
Fischer: χρημάτων libri b 1 τι Ο: γε A: om. Z b 3 κτῆσιν
Α Ο et in marg. Z: χρῆσις Z c i δσοισπερ Stob.: δσα γε libri
37*

ἀπαλλαγέντος οὐδὲν δεοίμεθα χρημάτων, ἀρ' ἂν ἔχοιμεν εἰπεῖν; εἰ δὲ μή, πάλιν ὡδὶ σκοπώμεθα· φέρε, εἰ οὗσ τε εἴη
 5 ζῆν ἄνθρωπος ἄνευ σίτων καὶ ποτῶν, καὶ μὴ πεινῷ μηδὲ διψῷ, ἐσθ' ὅτι ἀν ἥ αὐτῶν τούτων δέοιτο ἥ ἀργυρίου ἥ ἑτέρου
 τινὸς ἵνα ταῦτα ἐκπορίζηται;—Οὐκ ἔμοιγε δοκεῖ.—Οὐκοῦν καὶ τὰλλα κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον· εἰ μὴ δεοίμεθα πρὸς τὴν τοῦ σώματος θεραπείαν ὡν νῦν ἐνδεεῖς ἐσμεν, καὶ ἀλέας
 ε καὶ ψύχους ἐνίοτε, καὶ τῶν ἄλλων ὅσων τὸ σῶμα ἐνδεεῖς γιγνόμενον προσδεῖται, ἀχρηστὸν ἂν ἡμῖν εἴη τὰ καλούμενα χρήματα, εἰ μηδείς γε παντάπασιν μηδενὸς δέοιτο τούτων ὡν
 10 ἐνεκεν νυνὶ βουλόμεθα χρήματα ἡμῖν εἶναι, ἵνα ἔξικοίμεθα πρὸς τὰς ἐπιθυμίας καὶ τὰς ἐνδείας τοῦ σώματος, ὡν ἂν ἐκάστοτε δεώμεθα. εἰ δ' ἐστιν ἄρα πρὸς τοῦτο χρήσιμον ἥ τῶν χρημάτων κτῆσις, πρὸς τὴν τοῦ σώματος θεραπείαν τῶν ἐνδειῶν, εἰ γοῦν ἡμῖν τοῦτο ἐκ μέσου ἀναιρεθείη, οὐδὲν ἂν δεοίμεθα χρημάτων, ἵσως δ' ἀν οὐδὲν εἴη παντάπασιν χρήματα.
 15 —Φαίνεται.—Φαίνεται ἄρα ἡμῖν, ὡς ἔοικεν, τὰ πρὸς ταύτην τὴν πραγματείαν χρήσιμα τῶν πραγμάτων ταῦτα εἶναι χρήματα.—Συνέφη μὲν ταῦτα εἶναι χρήματα, οὐ μὴν ἀλλ' ἐτάραπτέ γε αὐτὸν σφόδρα τὸ λογίδιον.—Τί δὲ τὰ τοιάδε;
 20 402 πότερον ἂν φήσαιμεν οἷόν τε εἶναι ταῦτὸν πρᾶγμα πρὸς τὴν αὐτὴν ἐργασίαν τοτὲ μὲν χρήσιμον εἶναι, τοτὲ δὲ ἀχρεῶν;—Οὐκ ἔγωγ' ἂν φαίην, ἀλλ' εἴ τι δεοίμεθα τούτου πρὸς τὴν αὐτὴν ἐργασίαν, καὶ χρήσιμόν μοι δοκεῖ εἶναι· εἰ δὲ μή, οὐ.—
 25 5 Οὐκοῦν εἰ ἄνευ πυρὸς οἷοί τε εἶμεν ἀνδριάντα χαλκοῦν ἐργάσασθαι, οὐδὲν ἂν δεοίμεθα πυρὸς πρός γε τὴν τούτου ἐργασίαν εἰ δὲ μὴ δεοίμεθα, οὐδὲν ἂν χρήσιμον ἡμῖν εἴη. ὁ αὐτὸς
 30 b δὲ λόγος καὶ περὶ τῶν ἄλλων.—Φαίνεται.—Οὐκοῦν ὅσων ἄνευ οἷόν τε γίγνεσθαί τι, οὐδὲν ἂν τούτων ἡμῖν οὐδὲ χρή-

δ 4 σίτων A (sed add. acc. A² et ω in ras.): σιτίων Stob. ε 4 νυν βουλόμεθα Stob.: νυν βουλοίμεθα libri: ἀν βουλοίμεθα vulg. ἔξικοι-
 μεθα Stob.: ἔξαρκοίμεθα libri ε 12 συνέφη . . . χρήματα A Stob.: om. vulg. ε 13 γε Stob.: τε ΑΖΟ λογίδιον in marg. iterat A²
 δὲ] δαλ fecit A² πότερον ἀν] πότερ' ἀν Stob. α 2 αὐτὴν scr.
 recc.: τοιαύτην ΑΖΟ Stob. α 5 εἶμεν scripsi: εῆμεν libri: ἡμεν Stob.

σιμον φαίνοιτο πρός γε τοῦτο.—Οὐ γάρ.—Οὐκοῦν εἴ ποτε φαινούμεθα οἷοί τε ὄντες ἄγεν ἀργυρίου καὶ χρυσίου καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων, οἷς μὴ αὐτοῖς χρώμεθα πρὸς τὸ σῶμα, 5 ὥσπερ σιτίοις καὶ ποτοῖς καὶ ἴματάσις καὶ στρώμασιν καὶ οἰκίαις, πάνει τὰς τοῦ σώματος ἐνδείας, ὥστε μηκέτι δεῖσθαι, οὐκ ἀν ἡμῖν οὐδὲ χρήσιμα φαίνοιτο πρός γε τοῦτο ἀργύριον τε καὶ χρυσίον καὶ τᾶλλα τὰ τοιαῦτα, εἴπερ ποτὲ καὶ ἄνευ τούτων οἱόν τε γίγνεσθαι.—Οὐ γάρ.—Οὐκ ἀν ἄρα οὐδὲ χρήματα ἡμῖν ταῦτα φανείη, εἴ μηδὲν χρήσιμα· ἀλλὰ ταῦτ' ἀν εἴη οἷς τὰ χρήσιμα οἷοί τ' ἐσμὲν ἐκπορίζεσθαι.—^Ω Σώκρατες, οὐκ ἀν ποτε δυναίμην τοῦτο πεισθῆναι, ὡς τὸ χρυσίον 5 καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τᾶλλα τὰ τοιαῦτα οὐκ ἄρα χρήματα ἡμῖν ἔστω. ἐκεῦνο μὲν γὰρ σφόδρα πέπεισμαι, ὡς τά γε ἀχρεῖα ἡμῖν ὄντα οὐδὲ χρήματά ἔστω, καὶ ὅτι τῶν χρησιμωτάτων ἔστὶν πρὸς τοῦτο χρήματα τὰ χρήσιμα· οὐ μὴν δ τοῦτό γε, ὡς ταῦτα οὐ χρήσιμα ἡμῖν τυγχάνει ὄντα πρὸς τὸν βίον, εἴπερ γε τούτοις τὰ ἐπιτήδεια ἐκποριζούμεθα.—Φέρε δή, πῶς ἀν τὰ τοιαῦτα φήσαιμεν; ἂρ' εἰσὶν τινες ἀνθρωποι οἵτινες μουσικὴν παιδεύοντιν ἡ γράμματα ἡ ἐτέραν τινὰ 5 ἐπιστήμην, οἱ ἀντὶ τούτων σφίσιων αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια ἐκπορίζονται, τούτων μισθὸν πραττόμενοι;—Εἰσὶ γάρ.—Οὐκοῦν οὗτοι οἱ ἀνθρωποι ταύτη τῇ ἐπιστήμῃ ἀν ἐκπορίζοντο τὰ ε ἐπιτήδεια, ἀντὶ ταύτης ἀλλαττόμενοι, ὥσπερ ἡμεῖς ἀντὶ τοῦ χρυσίον καὶ ἀργυρίου.—Φημί.—Οὐκοῦν εἴπερ τούτῳ ἐκπορίζονται οἷς πρὸς τὸν βίον χρῶνται, καν αὐτὸς χρήσιμον εἴη πρὸς τὸν βίον. καὶ γὰρ τάργυριον τούτον ἔνεκα χρήσιμον 5 ἔφαμεν εἶναι, ὅτι οἷοί τ' ἡμεν αὐτῷ τὰναγκαῖα πρὸς τὸ σῶμα ἐκπορίζεσθαι.—Οὕτως, ἔφη.—Οὐκοῦν εἴπερ αὗται αἱ ἐπιστήμαι τῶν χρησίμων πρὸς τοῦτο, φαίνονται ἡμῖν αἱ ἐπιστήμαι χρήματα οὖσαι διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν δι' ἥνπερ τὸ χρυσίον τε καὶ τὸ ἀργύριον. δῆλον δὲ ὅτι καὶ οἱ ταύτας κεκτημένοι 10

b 6 σιτίοις] σίτοις Stob.

b 8 τοῦτο Fischer: τούτου libri cum Stob.

d 1 τοῦτο Fischer: τούτων libri cum Stob.

e 3 τοῦτῳ scr. recce.: τοῦτο A Z O

πλουσιώτεροι. ὀδίγον δὲ πρότερον οὕτω χαλεπῶς ἀπεδεχόμεθα τὸν λόγον, εἰ οὗτοι πλουσιώτατοι. ἀναγκαῖον δ' ἀν εἴη

403 καὶ ἐκ τοῦ νῦν ὑμολογημένου τοῦτο συμβαίνειν, ἐνίοτε τοὺς ἐπιστημονεστέρους πλουσιωτέρους εἶναι. εἰ γάρ τις ἡμᾶς ἔροιτο ἄρα παντὶ ἀνθρώπῳ οἰόμεθα χρήσιμον εἶναι ἵππον, ἄρα φαῆς ἄν; ἢ τοῖς μὲν ἐπιστήμοσιν ὅπως δεῖ ἵππῳ χρήσιμον ἔν τοις μὲν ἐπιστήμοσι δ' οὐ;—Φαίνεν ἄν.

—Οὐκοῦν, ἔφην, κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον οὐδὲ φάρμακον παντὶ ἀνθρώπῳ χρήσιμον εἶναι, ἀλλὰ τούτῳ διστις τυγχάνει εἰδὼς ὡς δεῖ χρήσασθαι αὐτῷ;—Φημί.—Οὐκοῦν καὶ τάλλα πάντα

b δροῖως;—Ἐοικεν.—Χρυσίον ἄρα καὶ ἀργύριον καὶ τάλλα τὰ δοκοῦντα χρήματα εἶναι τούτῳ ἀν μόνῳ χρήσιμα εἴη, διστις τυγχάνει ἐπιστάμενος ὡς χρηστέον αὐτοῖς.—Οὔτως.—Οὐκοῦν πρότερον ἐδόκει τοῦ καλοῦ κάγαθοῦ ἀνθρώπου εἶναι

5 εἰδέναι ὅπου τε καὶ ὅπως τούτων ἐκάστοις χρηστέον ἐστίν;—Φημί.—Τοῖς ἄρα καλοῖς κάγαθοῖς τῶν ἀνθρώπων, τούτοις ἀν μόνοις καὶ χρήσιμα ταῦτ' εἴη, εἴπερ γε οὗτοι ἐπιστήμονες ὡς χρηστέον. εἰ δὲ τούτοις μόνου χρήσιμον, τούτοις ἀν μόνοις καὶ χρήματα εἶναι ταῦτα φαίνοιτο. ἀτάρ, ὡς ἔοικε, καὶ τὸν

c ἀνεπιστήμονα ἱππικῆς, κεκτημένον δὲ ἵππους οἱ τυγχάνουσιν αὐτῷ ἀχρεῖοι ὄντες, εἰ τις τοῦτον ἱππικὸν ποιήσειεν, ἄρα ἀν ἄμα καὶ πλουσιώτερον πεποιηκὼς εἴη, εἴπερ γε αὐτῷ ἡ ἐτύγχανεν πρόσθεν ἀχρεῖα ὄντα, χρήσιμα πεποίηκεν· ἐπιστήμην

5 γάρ τινα παραδιδοὺς τῷ ἀνθρώπῳ ἄμα καὶ πλούσιον αὐτὸν πεποίηκεν.—Φαίνεται γε.—Ομως δέ μοι καν διομόσασθαι δοκῶ ὑπὲρ Κριτίου, ὑπὸ μηδενὸς τούτων τῶν λόγων πεπεισθαι.—Νὴ Δία· καὶ γάρ, ἔφη, μαινούμην ἄν, εἰ ταῦτα

d πειθούμην. ἀλλὰ τί οὐκ ἐκεῦνον τὸν λόγον διετέλεσας, ὡς τὰ δοκοῦντα οὐκ ἐστα χρήματα, χρυσίον καὶ ἀργύριον καὶ τάλλα τὰ τοιαῦτα; ὡς ἐγὼ πάνυ σφόδρα τούτους τοὺς λόγους

a5 χρήσιμον γε vera A ἀνεπιστήμοσιν A (sed ἀν s. v.) **a6** ἔφην
O Stob.: ἔφη A Z a8 χρήσασθαι] χρῆσθαι Stob. b 1 ἄρα

τοίνυν Stob. b 3 τυγχάναι scr. recc. αὐτοῖς] τούτοις Stob.

b 8 μόνον γε vera A cum Stob. μόνοις A : μόνον Stob.

ἀκροώμενος, οὗς καὶ σὺ νῦν τυγχάνεις δὴ διεξιών, ἄγαμαι.—
Εἴπον οὖν ἐγὼ ὅτι μοι δοκεῖσι σύ, ὡς Κριτία, οὕτως ἐμοῦ χαι- 5
ρειν ἀκροώμενος, ὥσπερ τῶν ῥαψῳδῶν οἱ τὰ Ὁμήρουν ἔπη
ἀδυοντιν, ἐπεὶ οὐδεὶς γέ σοι δοκεῖ τούτων τῶν λόγων ἀληθῆς
εἶναι. ὅμως δὲ φέρε, πῶς ἀν τὰ τοιαῦτα φήσαιμεν; ἅρα
γε τοῖς γε οἰκοδομικοῖς τῶν ἀνθρώπων φαίης ἀν ἄττα εἶναι ε
χρήσιμα πρὸς τὸ οἰκίαν ἐργάσασθαι;—Ἐμοιγε δοκεῖ.—
Πότερον οὖν ταῦτα φήσαιμεν ἀν χρήσιμα εἶναι οἷς αὐτῶν
κατεχρῶντο εἰς τὴν οἰκοδομίαν, λίθους καὶ πλίνθους καὶ ξύλα
καὶ εἴ τι ἔτερον τοιοῦτον; ἢ καὶ τὰ ἐργαλεῖα οἷς αὐτοὶ τὴν 5
οἰκίαν ἐργάζοντο, καὶ οἷς ταῦτα ἐκπορίζοντο, τὰ ξύλα καὶ
τὸν λίθους, καὶ πάλι τὰ τούτων ἐργαλεῖα;—Ἐμοιγ', ἔφη,
δοκεῖ πάντα ταῦτα χρήσιμα εἶναι πρὸς ἐκεῖνα.—Οὐκοῦν, ἵν
δ' ἐγώ, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐργασιῶν, οὐ μόνον αὐτοῖς οἷς
καταχρώμεθα πρὸς ἕκαστον τῶν ἐργῶν, ἀλλὰ καὶ οἷς ταῦτα 10
ἐκποριζόμεθα καὶ ὃν ἀγεν οὐκ ἀν γένοιτο;—Πάνυ γε οὕτω.
—Οὐκοῦν πάλι καὶ οἷς ταῦτα, καὶ εἴ τι ἀνωτέρω τούτων,
καὶ οἷς πάλιν ἐκεῖνα καὶ ἔτι μάλα τὰ ἄνω, ὥστε καὶ εἰς 404
ἄπειρόν τι πλῆθος τελευτῶντα ἀνάγκη πάντα ταῦτα πρὸς
τὴν αὐτῶν ἐργασίαν χρήσιμα φαίνεσθαι;—Καὶ οὐδέν γε,
ἔφη, ταῦτα οὕτω κωλύει ἔχειν.—Τί δ' εἰ ὑπάρχοι τῷ ἀν-
θρώπῳ σιτία καὶ ποτὰ καὶ ἴμάτια καὶ τάλλα οἷς αὐτὸς πρὸς 5
τὸ σῶμα μέλλοι χρῆσθαι, ἀρ' ἂν τι προσδέοιτο χρυσίου ἢ
ἀργυρίου ἢ ἄλλου του, οἷς ταῦτα ποριεῖται ἢ γε δὴ υπάρχοι;
—Οὐκ ἔμοιγε δοκεῖ.—Οὐκοῦν φαίνοιτο ἀν ἡμῖν ἔστιν δτε
ἀνθρωπος οὐδεὶς τούτων δεόμενος πρὸς τὴν τοῦ σώματος b
χρεῖαν;—Οὐ γάρ.—Οὐκοῦν εὶ ταῦτα ἀχρεῖα φαίνοιτο πρὸς
ταύτην τὴν ἐργασίαν, οὐκ ἀν ποτε πάλιν δέοι χρήσιμα φανῆναι;
ὑπέκειτο γὰρ μὴ οἶόν τε εἶναι πρὸς τὴν αὐτὴν ἐργασίαν τοτὲ
μὲν χρήσιμα, τοτὲ δὲ ἀχρεῖα εἶναι.—Ἄλλ' οὕτω γ' ἄν, ἔφη, 5
δὲ αὐτὸς λόγος σοὶ καὶ ἐμοὶ γίγνοιτο· εἰ γάρ ποτε ταῦτα

ει οἰκοδομικοῖς ΑΟ et in marg. Z : οἰκοδομοῦσι Z άττα Bekker :
αὐτὰ libri ε5 αὐτοὶ * A : αὐτοῖς Z O ε6 ἐκπορίζοιντο
Stephanus : ἐμπορίζοιντο ΖΟ

χρήσιμα γίγνοιτο πρὸς τοῦτο, οὐκ ἀν ποτε συμβαίνοι πάλιν
 c ἀχρεῖα εἶναι· νῦν δὲ πρὸς τινας ἐργασίας πραγμάτων μοχθη-
 ρῶν, τὰς δὲ χρηστῶν.—Ἐγωγ' ἀν φαίην.—Ἄρ' οὖν οἱόν τε
 μοχθηρόν τι πρᾶγμα πρὸς ἀγαθοῦ τινος ἐργασίαν χρήσιμον
 εἶναι;—Οὐκ ἔμοιγε φαίνεται.—Ἀγαθὰ δὲ πράγματα ἄρ'
 5 ἀν ταῦτα φαίημεν εἶναι, ἢ δὶ' ἀρετὴν ἀνθρωπος πράττει;
 —Φημί.—Ἄρ' οὖν οἱόν τε ἀνθρωπον μαθεῖν τι τούτων ὅσα
 διὰ λόγου διδάσκεται, εἰ παντάπασιν ἀπεστερημένος εἴη τοῦ
 ἀκούειν, ἢ ἐτέρου τινός;—Μὰ Δλ' οὐκ ἔμοιγε δοκεῖ.—Οὐκοῦν
 d τῶν χρησίμων φαίνοιτο ἀν ἡμῖν πρὸς ἀρετὴν τὸ ἀκούειν,
 εἴπερ διδακτός γε ἡ ἀρετὴ τῷ ἀκούειν καὶ αὐτῷ καταχρώ-
 μεθα πρὸς τὰς μαθήσεις;—Φαίνεται.—Οὐκοῦν εἴπερ ἡ
 5 ιατρικὴ οἷα τέ ἐστιν τὸν νοσοῦντα παύειν, φαίνοιτο ἀν ἡμῖν
 ἐνίστε καὶ ἡ ιατρικὴ τῶν χρησίμων οὐσα πρὸς τὴν ἀρετὴν,
 εἴπερ διὰ τῆς ιατρικῆς τὸ ἀκούειν πορισθείη;—Καὶ οὐδέν
 γε κωλύει.—Ἄρ' οὖν πάλιν καὶ εἰ τὴν ιατρικὴν ἀντὶ χρη-
 μάτων πορισαίμεθα, φαίνοιτο ἀν ἡμῖν καὶ τὰ χρήματα
 e χρήσιμα ὄντα πρὸς ἀρετὴν;—Καὶ γὰρ ἔστιν, ἔφη, τοῦτο
 γε.—Οὐκοῦν πάλιν δμοίως καὶ δὶ' οὖν τὰ χρήματα πορισαί-
 μεθα;—Παντάπασι μὲν οὖν πάντα.—Ἄρ' οὖν ἀν σοι δοκεῖ
 5 ἀνθρωπος ἀπὸ μοχθηρῶν τε καὶ αἰσχρῶν πραγμάτων ἀργύριον
 αὐτῷ πορίσασθαι, ἀνθ' ὅτου τὴν ιατρικὴν ἐπιστήμην κτήσαιτο,
 ἢ δύναιτο ἀκούειν, ἐκ τοῦ μὴ οἶου τε; τῷ δ' αὐτῷ ἐκείνῳ
 καταχρῆσθαι πρὸς ἀρετὴν ἡ ἐτερ' ἄττα τῶν τοιούτων;—Πάνυ
 μὲν οὖν ἔμοιγε δοκεῖ.—Οὐκοῦν οὐκ ἀν τό γε μοχθηρὸν χρή-
 σιμον ἀν εἴη πρὸς ἀρετὴν;—Οὐ γάρ.—Οὐκ ἄρα ἀναγκαῖον
 10 ἔστι, δὶ' ὧν ἀν ἐκπορισαίμεθα τὰ πρὸς ἔκαστα χρήσιμα, καὶ
 ταῦτα πρὸς τὰ αὐτὰ χρήσιμα εἶναι φαίνοιτο γὰρ ἀν ἐνί-
 405 οτε μοχθηρὰ πράγματα πρὸς ἀγαθόν τι χρήσιμον εἶναι. ἔτι
 δὲ μᾶλλον καὶ ἐπὶ τούτου ἀν φαγερὰ γένοιτο. εἴπερ γὰρ
 ταῦτα χρήσιμά ἔστι πρὸς ἔκαστα, ὧν ἀνευ οὐκ ἀν γένοιτο,
 εἰ μὴ ταῦτα προϋπάρχοι, φέρε, πῶς ἀν τὰ τοιαῦτα φήσαις;

ἀρ' οἶόν τε ἀμαθίαν πρὸς ἐπιστήμην χρῆσιμον εἶναι, ἡ 5
νόσον πρὸς ὑγίειαν, ἡ κακίαν πρὸς ἀρετήν;—Οὐκ ἀν
ἔγωγε φαίνην.—Καὶ μὴν τόδε γ' ἀν δυολογήσαιμεν ἀδύνατον
εἶναι, ἐπιστήμην ἐγγενέσθαι ὅτῳ μὴ ἀμαθία πρότερον
ὑπάρξαι, καὶ ὑγίειαν, ὅτῳ μὴ νόσος, οὐδὲ ἀρετήν, ὅτῳ μὴ
κακία.—Ἐφη γὰρ οὕτως, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ.—Οὐκ ἀν ἄρα b
φαίνοιτο ἀναγκαῖον εἶναι, ὅσων ἄνευ μὴ οἶόν τε γίγνεσθαι,
ταῦτα καὶ χρῆσιμα εἶναι πρὸς τοῦτο. φαίνοιτο γὰρ ἀν ἥμιν
ἡ ἀμαθία πρὸς ἐπιστήμην χρῆσιμος οὖσα, καὶ ἡ νόσος πρὸς
ὑγίειαν, καὶ ἡ κακία πρὸς ἀρετήν.—Σφόδρα δυσπείστως εἶχεν 5
καὶ πρὸς τούτους τὸν λόγους, εἰ μὴ πάντα ταῦτα χρήματα
ἔσται.—Καταμαθὼν δ' αὐτὸν ἐγὼ ὅτι ἵσον εἴη πεῖσαι, ὅπερ
ἀν τὸ λεγόμενον λίθον ἔψησαι, Ἀλλὰ τούτους μὲν τὸν
λόγους, ἦν δ' ἐγώ, ἔάσωμεν χαίρειν, ἐπειδήπερ οὐ δυνατοί c
ἐσμεν δυολογῆσαι ὁπότερον ταῦτα χρῆσιμά τ' ἔστιν καὶ χρή-
ματα ἡ οὖ· ἐκείνου δὲ πέρι πῶς ἀν φαίημεν; πότερον ἀν
εὐδαιμονέστερόν τε καὶ βελτίω ἡγησαίμεθα εἶναι ἀνθρωπον,
εἰ ὡς πλείστων δέοιτο πρὸς τὸ σῶμά τε καὶ τὴν δίαιταν 5
ἐπιτηδείων, ἡ εἰ ὡς ἐλαχίστων τε καὶ φαυλοτάτων; μάλιστα
δ' ἀν ἵστως καὶ τοῦτο ὅδε θεωρηθείη, εἴ τις αὐτὸν πρὸς αὐτὸν
τὸν ἀνθρωπον παραβάλλων σκοποῦτο δποτέρα τῶν ἔξεων
βελτίων, πότερον ὅταν τύχῃ νοσῶν ἡ ὅταν ὑγιαίνων.—Ἀλλὰ d
τοῦτό γ', ἔφη, οὐ πολλῆς τινος τῆς σκέψεως δεῖται.—Ἴσως
γάρ, ἦν δ' ἐγώ, παντὶ ἀνθρώπῳ εὔπορον γνῶναι ὅτι ἡ τοῦ
ὑγιαίνοντος ἔξις κρείττων ἔστιν τῆς τοῦ κάμινοντος. τί δέ;
ποτέρως τυγχάνομεν πλειόνων τε καὶ μᾶλλον παντοδαπῶν 5
δεόμενοι; ὅταν κάμινωμεν ἡ ὅταν ὑγιαίνωμεν;—”Οταν κάμ-
νωμεν.—”Οταν ἄρα αὐτοὶ αὐτῶν τυγχάνωμεν φαυλότατα
διακείμενοι, τότε σφόδρα τε καὶ πλείστων, τὰ πρὸς ἥδονάς e
τὰς διὰ τοῦ σώματος, ἐν ἐπιθυμίαις τε καὶ δεήσεσίν ἔσμεν;—
Οὕτως.—Οὐκοῦν κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον ὥσπερ αὐτὸς αὐτοῦ

b 5 δυσπείστως scripsi: δυσπίστως Α Ο : ἀπίστως Ζ c 8 δποτέρα
Aldina : δποτέραν libri d 4 δέ] δαί fecit Α²

τότε φαίνεται βέλτιστα ἔχων, ὅταν ἐλαχίστων τῶν τοιούτων
 5 δέηται, οὕτω πάλιν καὶ δυοῖν ὄντοιν, εἰ δὲ μὲν τυγχάνοι
 σφόδρα τε καὶ πολλῶν ἐν ἐπιθυμίᾳ τε καὶ δεήσει ὥν, δὲ δὲ
 δλίγων τε καὶ ἡσύχως; οἷον τὰ τοιάδε· ὅσοι τῶν ἀνθρώπων
 τυγχάνουσιν κυβευταὶ ὄντες, οἱ δὲ οἰνόφλυγες, ἔτεροι δὲ
 γαστρίμαργοι,—ἄπαντα γὰρ ταῦτα οὐδὲν ἔτερον τυγχάνει
 10 ὄντα ἡ ἐπιθυμίαι.—Σφόδρα γε.—Ἄλι δὲ ἐπιθυμίαι πᾶσαι
 οὐδὲν ἔτερον ἡ ἐνδειαί τινων. οἱ οὖν πλεῖστα τούτων
 πεπονθότες ἀνθρωποι ἐν μοχθηροτέρᾳ ἔξει εἰσὶν τῶν μηδὲν ἡ
 406 ὡς ἐλάχιστα τοιαῦτα πεπονθότων.—Πάνυ μὲν οὖν ἔγωγε καὶ
 σφόδρα μοχθηρὸν τοὺς τοιούτους ὑπολαμβάνω εἶναι· καὶ
 ὅσῳ ἀν μᾶλλον τοιούτους, τοσούτῳ καὶ μοχθηρότερους.
 Οὐκοῦν δοκεῖ ἡμῖν οὐχ οἶσιν τε χρήσιμα εἶναι ταῦτα πρὸς
 5 τοῦτο, εἰ μὴ τυγχάνοιμεν καὶ δεόμενοι τούτων πρὸς τοῦτο;—
 Φημί.—Ἀναγκαῖον ἄρα, εἴπερ μέλλει ἡμῶν χρήσιμα εἶναι
 ταῦτα πρὸς τὰς τοῦ σώματος θεραπείας τῶν ἐνδειῶν, ἀμα
 καὶ δεῖσθαι ἡμᾶς τούτων πρὸς τοῦτο;—"Εμοιγε δοκεῖ.—Οὐκ-
 10 οῦν ὅτῳ τυγχάνει πλεῖστα χρήσιμα ὄντα πρὸς τοῦτο, οὗτος
 ἀν φαίνοιτο καὶ πλείστων δεόμενος πρὸς τοῦτο, εἴπερ ἀνάγκη
 τῶν χρησίμων πάντων προσδεῖσθαι.—"Εμοιγε δοκεῖ οὕτω
 φαίνεσθαι.—Ἀναγκαῖον ἄρα φαίνεται κατά γε τοῦτον τὸν
 λόγον, οἷς τυγχάνει πολλὰ χρήματα ὄντα, τούτοις καὶ πολλῶν
 δεῖσθαι τῶν πρὸς τὴν τοῦ σώματος θεραπείαν ἐπιτηδείων·
 15 τὰ γὰρ πρὸς τοῦτο χρήσιμα ὄντα χρήματα ἐφαίνετο. ὥστε
 ἐξ ἀνάγκης ἀν ἡμῖν φαίνοντο οἱ πλουσιώτατοι μοχθηρότατα
 διακείμενοι, εἴπερ γε καὶ πλείστων τοιούτων ἐνδεεῖς ὄντες.

α 13 τούτοις] τούτους Horreus